

Pestprotocol

Drostenburg

Inhoudopgave

Inhoud		2
Inleiding		3
	Doel van het pestprotocol Uitgangspunten	
Hoofdstuk 1	Wat is pesten? Definitie van pesten Vormen van pesten Cyberpesten	4
Hoofdstuk 2	Preventie	6
Hoofdstuk 3	Signalering, erkenning en stellingname Signalering Erkenning en stellingname	7
Hoofdstuk 4	Aanpak van pestgedrag Stappenplan Consequenties	8
Hoofdstuk 5	Begeleiding van de betrokken leerlingen Begeleiding van de gepeste leerling Begeleiding van de pester Begeleiding van de zwijgende middengroep Adviezen aan alle ouders Adviezen aan ouders van de gepeste leerling Adviezen aan ouders van de pester	9
Hoofdstuk 6	Klachtenregeling	11

Inleiding

Doel van het pestprotocol

Scholen zijn bij wet verplicht om op effectieve wijze pesten tegen te gaan. Het is een kerntaak van scholen om te zorgen voor een veilige school, waarbij de nadruk op preventie ligt. Scholen worden daarbij verplicht om te kiezen voor een bewezen effectieve methode om het pesten aan te pakken. Dit pestprotocol van Drostenburg voldoet aan deze eis. Op Drostenburg wordt gewerkt aan de sociaal emotionele ontwikkeling met de methode Goed Gedaan! in afdeling Geel en in de overige afdelingen middels de leerlijnen van de CED.

Op Drostenburg is een anti-pestcoördinator, deze houdt actief in de gaten of er op school wordt gepest. De klassenleiding heeft een signaleringsfunctie: signalen worden doorgegeven aan de pestcoördinator. In het schoolveiligheidsplan (hoofdstuk 2) staat opgenomen wie de pestcoördinator is.

We willen een school zijn waarin alle kinderen zich prettig en veilig voelen en zich op een positieve manier kunnen ontwikkelen. Er wordt geprobeerd een pedagogisch klimaat te scheppen waarin dit mogelijk is. Onderdeel van dit klimaat is dat we proberen te voorkomen dat kinderen elkaar pesten. Helaas is dit niet altijd te voorkomen en kan het zijn dat op Drostenburg pesten voorkomt. In dit protocol leggen we vast hoe we pestgedrag benaderen. Wat we doen om pesten te voorkomen, hoe we pesten signaleren en hoe we handelen als pesten toch voorkomt. We willen zo een helder beleid voeren ten aanzien van pesten waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen in voorkomende gevallen.

Uitgangspunten

Het pestprotocol is gebaseerd op een aantal uitgangspunten. Deze zijn:

- Pesten wordt door alle betrokkenen, medewerkers van de school, externe medewerkers ouders en kinderen, onderkend als een probleem.
- Alle betrokkenen spannen zich gezamenlijk in om pestgedrag te voorkomen.
- Leerkrachten, medewerkers en ouders zijn alert op pestgedrag en proberen dit tijdig te signaleren.
- Als pesten voorkomt, nemen leerkrachten, medewerkers en ouders duidelijk stelling tegen dit gedrag en ondernemen actie.
- Als het pestgedrag nogmaals voorkomt, volgt de school de procedure zoals beschreven in dit pestprotocol.

Hoofdstuk 1. Wat is pesten?

Definitie van pesten

Pesten is systematisch geweld (psychisch, fysiek of seksueel) van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer andere leerlingen, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.

Er is een onderscheid te maken tussen plagen en pesten. Deze begrippen worden regelmatig door elkaar gebruikt, maar er is een duidelijk verschil. We spreken over plagen wanneer er sprake is van gelijkwaardigheid tussen de betrokkenen en het vertoonde gedrag plaatsvindt in een positieve sfeer. De kinderen nemen elkaar in de maling, dagen elkaar uit, zonder dat dit door de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Het plagen heeft zelfs een pedagogische waarde: kinderen leren voor zichzelf op te komen en met conflicten om te gaan. Pesten is een vorm van agressief gedrag waarbij een betrekkelijk machteloze persoon wordt aangevallen, vernederd of buitengesloten door één of meerdere individuen. Pesten heeft drie kenmerken: het is intentioneel, vindt herhaaldelijk en over een langere periode plaats, en er is een machtsverschil tussen dader en slachtoffer. Pesten vindt plaats in groepen, er is niet altijd een duidelijk onderscheid te maken tussen de pester en de gepeste en deze rollen kunnen ook omdraaien. Pesten vindt online en offline plaats. Bij pesten gaat het dus om een combinatie van:

Machtsverschil

Het gepeste kind is jonger, kleiner, verbaal of fysiek minder sterk, minder machtig of staat tegenover een meerderheid.

Schade

Er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.

Duur

Het pesten houdt niet na één keer op, maar gebeurt vaker of houdt langere tijd aan.

Herhaling

Het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op één slachtoffer gemunt heeft/hebben.

Pesten kan een imitatie zijn van de agressie die kinderen thuis eventueel ervaren. Kinderen kunnen door verbale of fysieke mishandeling die zij tijdens hun opvoeding ervaren denken dat agressie en geweld effectieve manieren zijn om problemen aan te pakken.

Kinderen die slachtoffer van pesten zijn hebben over het algemeen bepaalde persoonlijkheidskenmerken in combinatie met fysieke zwakte of een afwijking van de 'norm'. Er zijn twee typen slachtoffers te onderscheiden: het passieve, onderdanige slachtoffer en het provocatieve slachtoffer. Het passieve onderdanige slachtoffer wordt gekenmerkt door onzeker en gevoelig zijn en het hebben van weinig vrienden. Het provocatieve slachtoffer is tegelijkertijd ook dader. Dit type slachtoffer wordt gekenmerkt door een combinatie van angstige en agressieve reactiepatronen, zij zijn vaak geneigd om terug te vechten als ze aangevallen worden. Ook kunnen zij ergernis oproepen bij anderen en andere zwakkere kinderen pesten.

Vormen van pesten

- Altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen.

- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een ander
- Een ander opzettelijk beledigen
- Een ander voortdurend ergens de schuld van geven
- Opmerkingen maken over kleding
- Briefjes doorgeven
- Isoleren of negeren
- Imiteren
- Kleineren
- Bedreigen en/of chanteren
- Schelden of schreeuwen tegen een ander
- Voor schut zetten of vernederen
- Uitsluiten bij spelen, partijtjes, klassen rondgaan e.d.
- Bezittingen afpakken en/of vernielen
- Fysiek geweld als schoppen, slaan, spugen

Cyberpesten

Soms gaat het pesten op school door via de computer of mobiele telefoon, dit heet [cyberpesten](#). (In voorgaande link, op blz 15, staat een stappenplan beschreven voor leerlingen met een licht verstandelijke beperking.) Cyberpesten gaat vaak over hele directe, persoonlijke benaderingen. De kinderen die gepest worden worden hiermee geconfronteerd in hun privéleven en zijn er dus niet vanaf als zij naar huis gaan.

Op drostenburg wordt gebruik gemaakt van het protocol social media.

Hoofdstuk 2. Preventie

Op Drostenburg creëren we een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich veilig voelen, waarin verschillen tussen kinderen geaccepteerd en gewaardeerd worden en waarin kinderen leren op een positieve manier met elkaar om te gaan.

We gebruiken verschillende manieren om dit te bereiken:

- De school handelt vanuit de afgesproken kernwaarden
 - We zijn goed voor onszelf
 - We zijn goed voor een ander
 - We zijn goed voor de omgeving

Als school stellen we hoge eisen aan de pedagogische kwaliteiten van leerkrachten. Zij moeten in staat zijn om vanuit werkelijke interesse relaties aan te gaan met kinderen die betekenisvol zijn en een groep kinderen als leergemeenschap te zien in de brede zin van het woord.

Het voorbeeldgedrag van de leerkracht is van groot belang. De leerkracht heeft een positieve houding ten opzichte van de verschillen tussen kinderen en leert de kinderen dat ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken.

Agressief gedrag wordt ook van leerkrachten en ouders niet geaccepteerd.

- Tijdens de pauzes is er op het schoolplein, zichtbaar door het dragen van gele hesjes, voldoende personeel aanwezig dat toezicht houdt
- In de klas worden elke start van het schooljaar [de gouden regels](#) besproken, die gelinkt zijn aan onze kernwaarden.
- In de Goed Gedaan! lessen en in de lessen vanuit de CED leerlijnen komen onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in de groep en aanpak van ruzies aan de orde. Dit komt ook aan de orde tijdens nabesprekingen van pauzes of gym
- In de klas worden werkvormen gehanteerd waarin kinderen gestimuleerd worden om samen te spelen en te werken.
- Er wordt gebruik gemaakt van een brievenbusje: dit brievenbusje heeft een preventief karakter. Als een leerling ergens mee zit, dan gaat hij/zij daar mee naar zijn/haar juf of meester.
- Het kan echter voorkomen dat de leerling dat lastig vindt of liever iemand anders om raad vraagt. Dan kan de leerling terecht bij een “contactpersoon klachtenregeling”, door een briefje in het brievenbusje doen. Op dat briefje schrijft de leerling zijn/haar naam en streept aan met welke contactpersoon de leerling wilt praten. Indien mogelijk, schrijft de leerling er ook bij waar het over gaat. Betreffende contactpersoon zoekt de leerling op en bespreekt met de leerling wat hem/haar bezig houdt. Samen zoeken ze naar een oplossing.
- [Contactpersoon klachtenregeling](#) (de namen van deze personen staan vermeld in het schoolveiligheidsplan hoofdstuk 2). De Contactpersoon klachtenregeling functioneert als aanspreekpunt, steun en adviseur voor “de klager” (teamleden, ouders en leerlingen) en voorziet de klager van informatie over de mogelijke route m.b.t. de klacht.

Locatie brievenbus= in de verbindingsgang tussen de aula en het lokaal van Happy To Move

Hoofdstuk 3. Signalering, erkenning en stellingname

Signalering

De kinderen worden gestimuleerd naar de leerkracht of naar de zorgcoördinator toe te gaan als er sprake is van pesten (bij zichzelf of anderen). De leerkrachten zijn echter ook zelf alert op signalen van pesten in de klas.

Signalen die erop kunnen wijzen dat een kind gepest wordt zijn:

- vaak alleen staan of bij de leerkracht gaan staan in de pauze
- niet buiten willen spelen op school
- vaak spullen kwijt zijn op school
- overdreven aanpassen aan andere kinderen

Ook ouders kunnen signalen van pesten herkennen, bijvoorbeeld:

- niet naar school willen of aangeven ziek te zijn
- aangeven dat het zich ongelukkig voelt binnen de groep of op school
- het verhalende vertelt over pesterijen die hem of haar worden aangedaan en daarbij steeds dezelfde naam/namen noemt
- bepaalde kleren niet aan willen naar school

Erkenning en stellingname

Wanneer de leerkracht signaleert dat een kind gepest wordt of wanneer een kind dit zelf aangeeft is het belangrijk dat het kind serieus genomen wordt en dat het pestgedrag wordt erkend als probleem. De leerkracht neemt altijd duidelijk stelling tegen het pestgedrag. De leerkracht biedt hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester. De leerkracht informeert beide ouders (die van de pester en de gepeste leerling).

Van ouders die signaleren dat hun kind gepest wordt, verwachten wij dat zij hun kind serieus nemen. Ouders kunnen hun kind stimuleren te gaan praten met de leerkracht of zorgcoördinator gaan praten over het pesten, dan kan er snel actie ondernomen worden tegen het pestgedrag.

Het is belangrijk dat ouders en leerkracht een korte lijn hebben als er sprake is van pesten.

Hoofdstuk 4. Aanpak van pestgedrag

Stappenplan/stroomdiagram [Link](#)

Wanneer kinderen ruzie hebben of als er gepest wordt, volgen we het volgende stappenplan:

Stap 1: Kinderen maken het aan elkaar duidelijk als ze iets niet leuk vinden wat een ander kind doet. Ze proberen er eerst zelf uit te komen.

Stap 2: Op het moment dat de kinderen er zelf niet uit komen leggen zij het probleem voor aan de leerkracht. Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. De kinderen wordt bijgebracht dat zij niet mogen klikken, maar als zichzelf of iemand anders worden gepest, of ruzie hebben en ze komen er samen niet uit, dan mogen ze hulp aan de leerkracht vragen: dit wordt niet gezien als klikken.

Stap 3: De leerkracht brengt beide partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen het probleem op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

De leerkracht neemt altijd duidelijk stelling tegen pesten.

Stap 4: Wanneer het pesten tussen dezelfde kinderen zich herhaalt treden de fasen van de consequenties in werking.

Consequenties

Als het stappenplan geen positief resultaat oplevert, worden er consequenties aan het pestgedrag verbonden. Deze zijn opgebouwd in 3 fasen, opbouwend in zwaarte naarmate het pestgedrag langer aanhoudt en/of ernstiger is.

Fase 1

- De leerkracht voert gesprekken met de pester en/of de hele groep met als doel bewustwording van wat het pesten betekent voor de gepeste leerling en voor de groep.
- De leerkracht maakt afspraken over gedragsverandering met de pester. De naleving van de afspraken wordt regelmatig besproken.
- Eventueel kan een sanctie opgelegd worden, bijvoorbeeld één of enkele pauzes binnen blijven, een schrijfpdracht maken over de toedracht en zijn/ haar rol of een werkstuk maken over pesten.
- De leerkracht voert de gemaakte afspraken met de pester in in een notitie in Parnassys

Fase 2

- De leerkracht en/of zorgcoördinator voert een gesprek met de ouders van de pester. Het probleem en de eerder genomen maatregelen worden met de ouders besproken. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.
- Van dit gesprek wordt een notitie gemaakt in Parnassys.
- (Ouders van de gepeste leerling worden telefonisch ingelicht).

Fase 3

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld van de zorgcoördinator van de school. Zo nodig wordt, in overleg met ouders, externe hulp ingeschakeld.

Hoofdstuk 5. Begeleiding van de betrokken leerlingen

Adviezen voor de leerkracht

Begeleiding van de gepeste leerling

- Luister naar het kind en neem het probleem serieus.
- Laat merken dat je achter het kind staat en het pesten veroordeelt.
- Huilen of boos worden is vaak een reactie die een pester wil uitlokken. Help het kind inzien dat hij/zij ook op een andere manier kan reageren.
- Zoek samen met het kind naar een andere reactie en oefen die.
- Ga na welke andere oplossingen het kind wil en werk samen met het kind aan deze oplossingen.
- Benadruk de sterke kanten van het kind.
- Ga het kind niet overbeschermen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen', hiermee plaats je het kind in een uitzonderingspositie, wat het pesten negatief kan beïnvloeden.
- Praat met de ouders van het kind
- Zorg indien nodig voor professionele hulp.

Begeleiding van de pester

- Laat merken dat je het pestgedrag van het kind afwijst, niet het kind zelf.
- Praat met het kind over zijn/haar rol in het pesten
- Laat het kind d.m.v. gesprekken of rollenspellen tijdens de Goed Gedaan! les inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is op het gepeste kind.
- Maak samen met het kind afspraken om het gedrag te veranderen en help het kind zich aan deze afspraken te houden.
- Help het kind om op een positieve manier relaties met andere kinderen te onderhouden.
- Beloon goed gedrag.
- Praat met de ouders van de pester om een eventuele oorzaak van het pesten te achterhalen en de aanpak op school en thuis op elkaar af te stemmen.
- Zorg zo nodig dat het kind professionele hulp krijgt.

Begeleiding van de zwijgende middengroep

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de actieve rol van pester. Sommige kinderen houden zich afzijdig, merken niet dat er gepest wordt of willen het niet merken. Kenmerkend voor deze groep kinderen is vaak dat zij bang zijn zelf slachtoffer te worden van pesterijen. Er zijn ook kinderen die incidenteel meedoen met het pesten. Deze kinderen zijn ook bang slachtoffer te worden, hopen hierdoor aan populariteit te winnen bij de pester(s) of proberen zo vriendschap te winnen of te behouden. De kinderen in deze middengroep zijn over het algemeen kinderen die erg gevoelig zijn voor de groepsnorm. Het is dan ook van groot belang dat de groepsnorm is dat je niet meedoet aan pestgedrag en dat je pesten meldt aan de leerkracht. De leerkracht kan deze norm ondersteunen en zo de middengroep mobiliseren tegen pesten.

Adviezen aan ouders

Alle ouders

- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag van uw kind.
- Geeft zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind op een goede manier voor anderen op te komen.

Ouders van de gepeste leerling

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek.
- Neem uw kind serieus en sta achter hem/haar.
- Verhoog het zelfrespect van uw kind door positieve stimulering.
- Bespreek het probleem met de groepsleerkracht en indien nodig met de zorgcoördinator of directie.
- Houd een logboek bij van de pestincidenten, zodat de school precies weet wat het probleem is.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van de pester

- Neem het probleem serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat zijn/haar gedrag met anderen doet.
- Besteed (extra) aandacht aan uw kind, zodat u weet waar hij/zij mee bezig is.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de maatregel van de school staat.

Hoofdstuk 6. Klachtenregeling

Klachten over pesten op school worden in de eerste instantie door de leerkracht, de assistent, de zorgcoördinator en de schoolleiding opgelost.

Mochten ouders zich geen raad weten met wie zij hun klacht kunnen bespreken kunnen zij zich wenden tot de aangestelde contactpersonen van Drostenburg. Zij gaan vertrouwelijk met de informatie om en kunnen adviseren bij wie de ouders het beste terecht kunnen met hun klacht. De namen contactpersonen van Drostenburg staan in het veiligheidsplan.

Ouders kunnen naar de onafhankelijke klachtencommissie stappen als zij het niet eens zijn met de manier waarop het pesten aangepakt is op Drostenburg en met de beslissingen die zijn genomen. Hiervoor kunnen zij zich wenden tot de externe vertrouwenspersoon van Orion: mevrouw Kuitenbrouwer (06 - 316 31 549, kuitenbrouwer@hetabc.nl).

Mochten de ouders zich nog niet geholpen voelen na het doorlopen van de klachtenprocedure kunnen zij zich wenden tot de Kinderombudsman. De Kinderombudsman spreekt daarop de verantwoordelijken aan.

Ondertekening (als jaarlijkse actie in de jaarkalender (oktober) opgenomen)

De schoolleiding en de medezeggenschapsraad, van Drostenburg onderschrijven de doelstelling en procedure zoals vastgelegd in dit pestprotocol.

dd:

Schoolleiding:

Medezeggenschapsraad: